

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către partea vătămată Țiței Galina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 iulie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Țiței Andrei xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:05.07.2017 – 26.07.2018;

Instanța de apel:16.08.2018 – 11.09.2019;

Instanța de recurs:15.11.2019 – 28.05.2020.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 iulie 2018, Țiței Andrei xxxxx învinuit în baza art.179 alin.(2) Codul penal a fost achitat pe motivul că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Țiței Andrei se învinuiește de faptul că la 04.09.2016, aproximativ la ora 19:00-19:30, în rezultatul conflictului inițiat de cet. Țiței Galina, a intrat ilegal în ograda gospodăriei cet. Țiței Vitalie și Țiței Galina, amplasată în satul xxxxx raionul Edineț, lovind-o pe Țiței Galina cu o piatră în regiunea capului, ignorând cerințele cet. Țiței Vitalie de a părăsi ograda.

Potrivit raportului de constatare medico-legală nr.427-D din 08.09.2016, la cet. Țiței Galina s-a constatat edemul țesuturilor moi a frunții pe dreapta, contuzia țesuturilor moi a regiunii temporale stângă, comoție cerebrală, contuzia regiunii lombare și a hemitoracelui pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp, obiect contondent

dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Țîței Andrei în baza art.179 alin.(2) Cod penal, pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane, fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, săvârșite cu aplicarea violenței.

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Țîței Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 alin.(2) din Codul penal, la o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 950 unități convenționale.

În motivarea apelului, procurorul a indicat următoarele argumente:

- instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție greșită de achitare a inculpatului Țîței Andrei de sub învinuire în baza art.179 alin.(2) Cod penal;

- la adoptarea sentinței de achitare a inculpatului Țîței Andrei instanța de fond nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, limitându-se doar la concluzii de ordin general cu privire la conținutul probelor administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată. Instanța de fond a interpretat eronat unele noțiuni din legea penală, or, o hotărâre motivată trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au formulat convingerea instanței;

- deși inculpatul Țîței Andrei vina nu și-a recunoscut, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii încriminate se confirmă prin depozițiile părții vătămate Țîței Galina Vladimir, martorului Țopa Maria, raportul de constatare medico-legală nr.427-D din 08.09.2016, prin declarațiile martorilor Anton Ruslan, Anton Petru și Dolgopol Adrian care au confirmat depozițiile date de către partea vătămată;

- partea apărării nu a solicitat audierea martorilor apărării la etapa urmăririi penale și doar în instanța de fond a intervenit cu un astfel de demers, ceea ce permite a formula concluzia că martorii apărării au dus în eroare instanța de judecată.

3.2. Partea vătămată Țîței Galina, care a solicitat casarea sentinței de achitare a lui Țîței Andrei de învinuirea în baza art.179 alin.(2) Cod penal ca fiind neîntemeiată și ilegală, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Țîței Andrei să fie recunoscut vinovat în baza art.179 alin.(2) Codul penal și condamnat în limitele sancțiunii acestei legi.

În argumentarea poziției, apelanta a invocat că, sentința necesită a fi casată din următoarele considerente:

- declarațiile sale depuse la urmărirea penală și la instanța de fond, au fost confirmate și prin declarațiile soțului său, Țîței Vitalie, de asemenea a vecinei sale Țopa Maria a martorilor Petru Anton și Ruslan Anton;

- instanța și-a axat soluția de achitare pe declarațiile martorilor Tureac Angela - rudă apropiată a inculpatului, care de fapt n-a fost în acea zi prin apropiere, a martorilor

Busuioc Ana, Țiței Ion și Albu Viorel, cu care sânt în relații de conflict de mai mulți ani, de aceea declarațiile lor nu corespund faptelor reale, le-au făcut pentru a-i ușura situația inculpatului și a-l ajuta să scape de pedeapsa penală;

- instanța a dat o apreciere vădit greșită evenimentelor produse în acea zi de 04.09.2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelul procurorului și apelul părții vătămate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate pe caz o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor.

În baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate și apreciate de către prima instanță, suplimentar apreciate de către instanța de apel prin o verificare multilaterală de fapt și de drept a circumstanțelor cauzei și a sentinței adoptate pe caz, instanța a conchis că, prima instanță întemeiat și în mod just a conchis asupra achitării inculpatului Țiței Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a reluat cercetarea judecătorească pe caz potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a dispus audierea în ședința instanței de apel a părții vătămate Țiței Galina, a martorilor Țopa Maria, Albu Viorel, Busuioc Ana, Țiței Vitalie și a inculpatului Țiței Andrei, a dispus cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță, precum și administrarea oricăror probe noi prezentate de părți - de apelant în susținerea apelului sau, de părțile opuse în dezbaterile argumentelor apelului și a conchis că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, constatând necesitatea achitării inculpatului Țiței Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a reținut faptul că, procurorul nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar demonstra existența faptei infracționale incriminată lui Țiței Andrei, probatoriul administrat la caz, denotă lipsa faptului infracțiunii de pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliu sau în reședința unei persoane, fără consimțământul acesteia, ori refuzul de a părăsi la cererea ei, săvârșite cu aplicarea violenței.

Astfel, instanța de apel a menționat că probele prezentate de către partea acuzării nu demonstrează vinovăția inculpatului Țiței Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, concluzie care rezultă din probele acumulate la dosar, apreciate în corespundere cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cercetate nemijlocit în ședința de judecată, cu respectarea principiului contradictorialității și egalității armelor.

Referitor la apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată Galina Țiței, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate și nefondate.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, potrivit învinuirii aduse, inculpatul Țîței Andrei se învinuiește de faptul că la 04.09.2016, aproximativ la ora 19:00-19:30, în rezultatul conflictului inițiat de cet. Țîței Galina, Țîței Andrei Ion a intrat ilegal în ograda gospodăriei cet. Țîței Vitalie și Țîței Galina, amplasată în satul Onești raionul Edineț, lovind-o pe Țîței Galina cu o piatră în regiunea capului, ignorând cerințele cet. Țîței Vitalie de a părăsi ograda.

Potrivit raportului de constatare medico-legală nr.427-D din 08.09.2016, întocmit de expertul judiciar medico-legal Iu. Frecăuțanu, la cet. Țîței Galina s-a constatat edemul țesuturilor moi a frunții pe dreapta, contuzia țesuturilor moi a regiunii temporale stânga, comoția cerebrală, contuzia regiunii lombare și a hemitoracelui pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp, obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Instanța de apel a menționat că, acuzarea în apel a invocat aprecierea eronată de către instanța de fond a probelor administrate de acuzare și a făcut trimitere la declarațiile martorilor Anton Rusu, Anton Petru și Dolgopol Adrian care confirmă depozițiile date de către partea-vătămată. Însă instanța de apel a respins argumentele invocate în acest sens, deoarece declarațiile martorilor nominalizați determină contrariul. Martorii nominalizați de fapt sunt martorii acuzării și fiind audiați în instanța de fond nu au confirmat declarațiile părții vătămate Țîței Galina, ci dimpotrivă au declarat că Țîței Andrei nu a participat la conflict și nu a intrat în ograda lui Țîței Galina. Toți trei fiind colaboratori de poliție au relatat instanței circumstanțele cauzei și reieșind din materialele cauzei s-a constatat că a avut un conflict în drum, lângă gospodăria lui Țîței Galina, ca rezultat fiind sancționați contravențional Albu Viorel, Albu Tudor și Țîței Vera.

Susținerea acuzatorului de stat că raportul de constatare medico-legală nr.427 -D din 08.09.2016, servește ca probă în dovedirea vinovăției inculpatului nu a fost reținută de instanța de apel, or, până la pretinsa pătrundere în domiciliul părții vătămate Țîței Galina și Țîței Vitalie, a avut loc un conflict în drum și cum însăși partea vătămată a declarat, dânsa a fost maltrată de mai multe persoane.

A mai menționat instanța de apel că martorii audiați în ședința de judecată în instanța de fond - Tureac Angela, Țîței Ion, Busuioc Ana și Albu Viorel - au declarat că inculpatul Țîței Andrei nu a participat la conflictul care a avut loc în drum, lângă gospodăria lui Țîței Galina și nici nu a intrat în gospodăria ultimei.

Martorul Albu Viorel fiind audiat în ședința instanței de apel a susținut declarațiile date în instanța de fond, prin care a declarat: *Pe 04.09.2016, aproximativ pe la orele 18:00, martorul venea de la serviciu cu Țîței Andrei, de la "toc", erau cu motocicleta, venind a văzut-o pe Țîței Galina în stare de ebrietate cum se întindea cu Țîței Ion, la ultimul la poartă, era și fiica Tureac Angela. Ambii s-au oprit la fața locului și priveau, cum Țîței Galina cădea pe jos, s-a lovit...Poliția a fost chemată de către Busuioc Ana.*

Suplimentar fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel la 02 mai 2019, martorul a declarat: *Când s-a apropiat de gospodăria lui Țîței Galina, în drum era o ceartă. Țîței Andrei nu s-a implicat în conflict, dar Țîței Andrei a dorit să filmeze, însă Țîței Galina i-a aruncat telefonul jos. În drum era ginerele - Alexandru și fiica acesteia Alexandra. Apoi*

toți odată au intrat pe poartă în ogradă. După conflict, cu Țiței Andrei s-au urcat pe motocicletă și împreună au mers la serviciu. Dubiț Alexandru și Dubiț Alexandra erau de la începutul conflictului. Nu a văzut ca Dubiț Alexandra să o ducă de subsuori pe mama lor. Țiței Andrei în ograda lui Țiței Galina nu a intrat.

Martorul Busuioc Ana fiind audiată în ședința de judecată a instanței de apel a susținut declarațiile sale date în instanța de fond, prin care a relatat: *Pe 04.09.2016, aproximativ la orele 18:00, era în drum când a ieșit Țiței Galina, fiind în stare de ebrietate. Conflictul s-a iscat între Țiței Galina și Țiței Ion, totodată la Țiței Ion în vizită era fiica Tureac Angela. În drum a văzut cum Țiței Ion și Țiței Galina se certau. Țiței Galina cădea jos, se ridică și se certa cu toți care erau la fața locului, Țiței Ion, Tureac Angela și soțul lui Tureac Angela. Țiței Andrei trecea pe acolo, alți oameni martorul nu a văzut. Țiței Andrei nu a făcut nimic. Ea a telefonat la poliție, deoarece era imposibil, Alexandru - ginerele lui Țiței Galina, a ieșit cu topor și cu ciocan, acel conflict din cauza lui Țiței Galina s-a iscat. Mai era în drum Țiței Vitalii și ginerele lui Dubiț Alexandru.*

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate Țiței Galina, deoarece sunt fapte constatate din spusele soțului său, Țiței Vitalie. Țiței Galina a recunoscut că nu a văzut cum Țiței Andrei a intrat în gospodăria sa, nici nu a văzut cum ultimul i-a aplicat lovituri, cunoscând despre cele relatate de la soțul său Țiței Vitalie.

În afară de aceasta, declarațiile martorului Țiței Vitalie nu demonstrează pătrunderea și rămânerea inculpatului în spațiul de locuit al părții vătămate. Ultimul a indicat că, totul ar fi văzut martorul Țopa Maria. Ultima, fiind audiată în ședința instanței de fond, precum și în instanța de apel a declarat că, nu l-a văzut în genere pe Țiței Andrei în acea zi. Doar a auzit că Țiței Vitalie striga la cineva să iasă din ogradă, însă nu a auzit nici un nume.

Martorul Țopa Maria, fiind audiată în ședința de judecată a instanței de apel a susținut declarațiile sale date în instanța de fond, prin care a declarat: *La începutul lunii septembrie 2016, aproximativ la ora 19:00, se afla în ograda sa, când în mahala la Țiței Galina auzea țipete, gălăgie. A ajuns lângă gospodăria lui Țiței Galina, unde se aflau 3 colaboratori ai poliției, Țiței Galina se afla culcată pe pământ lângă pragul casei, polițiștii erau alături și priveau. În acest timp unul din polițiști l-a trimis pe ginerele lui Țiței Galina, Alexandru, să meargă să întimpine ambulanța. După aceasta polițiștii au ieșit din ogradă și vorbeau cu un vecin. Ea s-a pornit spre casă și prin intrarea la fântână a intrat în ogradă la Țiței Galina, și a văzut că pe pragul casei stătea soțul lui Țiței Galina și plângea. Țiței Galina era fără cunoștință, murdară de sânge de la cap, tot corpul. După ce a văzut în ce stare era Țiței Galina, a plecat acasă, soțul acesteia a ieșit după ea și aștepta ambulanța. Însăși conflictul, nu l-a văzut. Țiței Vitalii la toți a spus că, Țiței Galina era bătută de către Țiței Andrei. Când a ajuns în drum, Țiței Andrei nu era lângă gospodăria lui Țiței Galina. În acea seară pe Țiței Andrei nu l-a văzut.*

Suplimentar fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel din 02 mai 2019, martorul a declarat: *A auzit că, Țiței Vitalie a strigat „dute acasă,, și nu „ieși din ogradă,,. La cine a strigat Țiței Vitalie nu cunoaște.*

Reieșind din cele menționate supra, instanța de apel a reținut că, încadrarea faptei inculpatului Țiței Andrei în baza art.179 alin.(2) Cod penal nu se pretează rigorilor indicate în norma legală încriminată. În speță, nu se întrunește latura obiectivă a

infrafracțiuni de violare de domiciliu, *deoarece partea acuzării nu a demonstrat existența acțiunilor de pătrundere și rămânere a inculpatului în domiciliul părții vătămate Țiței Galina, or, declarațiile date de către Țiței Vitalie, soțul părții vătămate, urmează a fi apreciate critic, deoarece Țiței Vitalie, fiind o persoană apropiată părții vătămate, este o persoană cointereseată.*

La fel, instanța de apel a indicat că nici calificativul cu aplicarea violenței, nu se regăsește în acțiunile inculpatului, *or, deși partea vătămată și soțul acesteia au declarat că, inculpatul a lovit partea vătămată, totuși inculpatul a negat cu vehemență declarațiile respective, invocând că, nu i-a aplicat lovituri părții vătămate.*

Cu referire la declarațiile părții vătămate, instanța de apel a remarcat că, acestea sunt irelevante, deoarece nu conțin nici un fel de informații despre pătrunderea și rămânerea inculpatului în gospodăria părții vătămate, *precum și nu relevă nimic despre existența/inexistența acțiunii de aplicare a violenței.*

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Procuror, care invocând drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a invocat că:

- instanțele de judecată au admis erori de fapt, or, la adoptarea soluției pe caz, eronat au stabilit inexistența violării domiciliului lui Țiței Galina cu aplicarea violenței, au dat prioritate declarațiilor inculpatului care nu și-a recunoscut vina și la adoptarea soluției n-au luat în considerație mai multe probe, în special declarațiile părții vătămate audiată în instanța de fond și cea de apel depuse sub jurământ, declarațiile martorului Țiței Vitalie și Țopa Măria;

- partea vătămată Țiței Galina a declarat că la 04.06.2016 orele 19.00, s-a inițiat un conflict între ea și Albu Viorel, în drum lângă gospodăria părții vătămate. Ulterior s-a apropiat și Țiței Vera cu Țiței Andrei, ambii au început să-i aplice lovituri cu pumnii pe corp, Țiței Andrei striga la ea „Teucid”, i-a aplicat o lovitură în partea dreaptă în regiunea abdomenului, după care ea a căzut jos fără cunoștință. A fost lovită cu picioarele și în spate, aceasta cunoaște din spusele soțului ei Țiței Vitalie și fiicei. După ce și-a pierdut cunoștința, toți au plecat de la fața locului, iar Dubiț Alexandru și Dubiț Alexandra au dus-o în ogradă. Țiței Andrei a luat o piatră a intrat în ogradă și a lovit-o în cap. Țiței Vitalie striga la Țiței Andrei să iasă din ogradă, acest fapt l-a auzit și Țopa Măria, însă când aceasta a venit la ei, inculpatul deja nu mai era în ogradă. De la loviturile lui Țiței Andrei a avut comotie cerebrală. A stat internată în spital 5 zile;

- martorul Țiței Vitalie, a confirmat în instanțele de judecată declarațiile părții vătămate care îi este soție. A văzut nemijlocit ce s-a întâmplat atât în drum, cât și în ograda proprie. A văzut acțiunile lui Țiței Andrei de maltratare a soției sale atât în drum cât și în ogradă. El a strigat de vre-o 3 ori la Țiței Andrei să părăsească gospodăria. Acesta s-a aflat în gospodăria lor aproximativ 5 minute;

- martorul Țopa Maria fiind audiată în instanțele de judecată la fel a declarat că sânt vecini cu inculpatul și partea vătămată. Din gospodăria sa a auzit țipete și

gălăgie la partea vătămată. A auzit cum striga Țiței Vitalie „ieși și dute acasă”, însă nu a auzit cui i-a fost adresarea. S-a pornit spre gospodăria lui Țiței Galina, acolo era poliția, iar Țiței Galina era culcată la pământ lângă pragul casei, era fără cunoștință, murdară de sânge. De la Țiței Vitalie a înțeles că a fost bătută de către Țiței Andrei;

- potrivit raportului de constatare medico-legală nr.427 D din 08.09.2016, la cet. Țiței Galina s-a constatat edemul țesuturilor moi a frunții pe dreapta, contuzia țesuturilor moi a regiunii temporale stânga, comoție cerebrală, contuzia regiunii lombare și a hemitoracelui pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp, obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată (f.d.4 vol.1) Astfel, acest fapt denotă că în privința părții vătămate a fost aplicată violența fizică la data de 04.09.2016, or, până la această zi nimeni din martorii audiați nu a văzut la partea vătămată careva semne vizibile de violență fizică;

- ca probe sunt și procesele-verbale ale acțiunilor de urmărire penală și anume: plângerile părții vătămate Țiței Galina din 13.09.2016, 25.11.2016 (f.d.12, 31 vol.1); procesul verbal de confruntare între partea vătămată și bănuitul Țiței Andrei (f.d.71-73 vol.1); procesul verbal de confruntare între martorul Țiței Vitalie și bănuitul Țiței Andrei (f.d.74-77 vol.1);

- reieșind din cele expuse consider că instanța de apel nu a clarificat obiectiv aprecierea circumstanțelor și mijloacelor probatorii care au stat la baza învinuirii lui Țiței Andrei, menținând o sentință ilegală de achitare.

Erorile comise de instanța de fond au fost menținute și de instanța de apel care, în conformitate cu prevederile alin.3 p.14 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005, era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor de apel invocate de apelant. Ne pronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea din nou a cauzei în apel.

Reieșind din cele expuse procurorul consideră că instanța de fond și instanța de apel nu au clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate adoptând decizie de achitare ilegală.

5.2 Partea vătămată Țiței Galina, care a solicitat casarea sentinței primei instanțe și decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea recursul declarat partea vătămată a invocat următoarele argumente:

- declarațiile sale depuse la urmărirea penală și în instanța de fond, au fost confirmate prin declarațiile soțului său Țiței Vitalie, de asemenea a vecinei sale Țopa Maria, a martorilor Petru Anton și Ruslan Anton;

- instanța de apel și-a axat sentința de achitare pe declarațiile martorilor Tureac Angela - rudă apropiată a inculpatului, care de fapt n-a fost în acea zi prin apropiere, a martorilor Busuioc Ana, Țiței Ion și Albu Viorel cu care sânt în relații de conflict de mai mulți ani, de aceea declarațiile lor nu corespund faptelor reale, le-au făcut pentru a-i ușura situația inculpatului, a-l ajuta să scape de pedeapsa penală;

- instanța de apel a dat o apreciere vădit greșită evenimentelor produse în acea zi

de 04.09.2016.

5.3 Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele inculpatului Țiței Andrei, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Drept temei pentru declararea recursului, se constată că recurenții fac trimitere la temeiurile de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursurilor ordinare declarate se reține că, atât procurorul cât și partea vătămată, critică soluția adoptată de către instanța de apel sub aspectul aprecierii probelor administrate în prezenta cauză penală, invocând că, soluția adoptată contravine circumstanțelor cauzei și nu corespunde cerințelor prevăzute de art.414 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Învederând norma enunțată mai sus, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de

inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel, menținând hotărârea primei instanțe privind achitarea inculpatului Țiței Andrei, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal - pe motivul că fapta nu a fost săvârșită de inculpat - *nu a supus unei analize obiective cumulul de probe*, adus în susținerea învinuirii, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, dând apreciere declarațiilor inculpatului și acordând credibilitate stării de fapt relatate de acesta, concluzionând că acuzarea nu a prezentat probe suficiente întru confirmarea faptului infracțiunii de pătrundere sau rămânere ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane, fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, săvârșite cu aplicarea violenței.

Colegiul penal lărgit menționează că, atât instanța de fond cât și instanța de apel au desconsiderat circumstanțele de fapt ale cauzei, care au relevanță pentru justa soluționare a acestei cauze și pripit au reținut că din probele prezentate de acuzare nu rezultă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal.

Instanța de apel, făcând trimitere la declarațiile martorilor Albu Viorel, Busuioc Ana, Țiței Galina, Tureac Angela, Țiței Ion, Anton Ruslan, Anton Petru și Dolgopol Adrian a reținut doar secvențe din declarațiile acestora, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare, care în opinia sa, ar proba decizia adoptată.

Instanța de recurs mai reține și faptul că, instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor părții vătămate Țiței Galina, care a indicat că la 04.06.2016 orele 19.00, s-a inițiat un conflict între ea și Albu Viorel, în drum lângă gospodăria părții vătămate. Ulterior s-a apropiat și Țiței Vera cu Țiței Andrei, ambii au început să-i aplice lovituri cu pumnii peste corp, Țiței Andrei striga la ea „Teucid” și i-a aplicat o lovitură în partea dreaptă în regiunea abdomenului, după care ea a căzut jos fără cunoștință. A fost lovită cu picioarele și în spate, aceasta cunoaște din spusele soțului ei Țiței Vitalie și fiicei. După ce și-a pierdut cunoștința, toți au plecat de la fața locului, iar Dubiț Alexandru și Dubiț Alexandra au dus-o în ogradă. *Țiței Andrei a luat o piatră a intrat în ogradă și a lovit-o în cap. Țiței Vitalie striga la Țiței Andrei sa iasă din ogradă, acest fapt l-a auzit și Țopa Măria.* Până a venit Țopa Maria, Țiței Andrei deja nu mai era în ogradă. De la loviturile lui Țiței Andrei a avut comotie cerebrală. A stat internată în spital 5 zile.

Declarațiile părții vătămate coroborează cu declarațiile martorul Țiței Vitalie, care confirmat în instanțele de judecată declarațiile părții vătămate indicând că, Țiței Galina îi este soție și că a văzut nemijlocit ce s-a întâmplat atât în drum, cât și în ograda proprie, a văzut acțiunile lui Țiței Andrei de maltratare a soției sale atât în drum cât și în ogradă. *El a strigat de vre-o 3 ori la Țiței Andrei sa părăsească*

gospodăria. Acesta s-a aflat în gospodăria lor aproximativ 5 minute.

La fel și martorul Țopa Maria fiind audiată în instanțele de judecată, a declarat că sânt vecini cu inculpatul și partea vătămată. Din gospodăria sa a auzit țipete și gălăgie la partea vătămată. *A auzit cum striga Țîței Vitalie „ieși și dute acasă”, însă nu a auzit cui i-a fost adresarea. S-a pornit spre gospodăria lui Țîței Galina, acolo era poliția, iar Țîței Galina era culcată la pământ lângă pragul casei, era fără cunoștință, murdară de sânge. De la Țîței Vitalie a înțeles că a fost bătută de către Țîței Andrei.*

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit raportului de constatare medico-legală nr.427 D din 08.09.2016, la cet. Țîței Galina s-a constatat edemul țesuturilor moi a frunții pe dreapta, contuzia țesuturilor moi a regiunii temporale stânga, comoție cerebrală, contuzia regiunii lombare și a hemitoracelui pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp, obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată (f.d.4 vol.1). Prin urmare, se constată faptul că în privința părții vătămate a fost aplicată violența fizică la data de 04.09.2016, fapt ce contravine declarațiilor martorilor ce au fost reținute de către instanțele judecătorești inferioare ca fiind pertinente și concludente și care dovedesc nevinovăția inculpatului, fără a ține cont de divergențele din declarațiile acestora.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că, instanțele judecătorești inferioare au reținut ca fiind pertinente și utile declarațiile martorilor apărării, însă au ignorat divergențele din declarațiile acestora, or, martorul Albu Viorel a declarat (*..*) *Țîței Galina cădea pe jos și s-a lovit*, martorul Busuioc Ana a declarat că (*..*) *careva pete asemănătoare cu sânge la Țîței Galina nu a văzut*, martorul Tureac Angela a declarat că (*..*) *Țîței Galina a căzut jos și s-a lovit...a observat că a început să-i curgă sânge*, martorul Țîței Ion a declarat că (*..*) *nimeni din persoanele prezente nu a lovit-o, nu a văzut dacă Țîței Galina avea careva urme de sânge*, Anton Petru a relatat că (*..*) *a intrat în ograda ultimei și a observat că această stătea culcată la pământ iar în regiunea capului era de sânge*, iar martorul Dolgopol Adrian a indicat că (*...*) *cu permisiunea lui Țîței Vitalie, martorul a intrat în ogradă unde Țîței Galina se afla jos și era murdară de sânge în regiunea capului.*

Raportând prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, la verificarea și aprecierea probelor efectuată de către instanța de apel, expusă în decizia adoptată de aceasta, Colegiul penal lărgit evidențiază că, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate Țîței Galina, indicând că sunt fapte constatate din spusele soțului său Țîței Vitalie, precum și declarațiile martorului Țîței Vitalie, pe motiv că acesta este soțul părții vătămate și este o persoană apropiată părții vătămate, o persoană cointeresată, la fel fiind ignorate și declarațiile martorului Țopa Maria, dând credibilitate declarațiilor inculpatului care a declarat că nu i-a aplicat lovituri părții vătămate și declarațiilor martorilor apărării care sunt contradictorii în raport cu cele invocate de către partea acuzării.

Totodată, instanța de apel a lăsat fără răspuns argumentele părții vătămate, precum că instanța de fond și-a axat sentință de achitare pe declarațiile martorilor

Tureac Angela - rudă apropiată a inculpatului, care de fapt n-a fost în acea zi prin apropiere, a martorilor Busuioc Ana, Țîței Ion și Albu Viorel cu care se află în relații de conflict de mai mulți ani, însă declarațiile lor nu corespund faptelor reale și le-au făcut pentru a-i ușura situația inculpatului, a-l ajuta pe Țîței Andrei să scape de pedeapsa penală.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă că, instanța de apel atunci când constată că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii imputată prin rechizitoriu, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, instanța de apel nu a supus unei analize obiective cumulul de probe, aduse în susținerea învinuirii, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, dând apreciere declarațiilor inculpatului și acordând credibilitate stării de fapt relatate de acesta și declarațiilor contradictorii ale martorilor apărării, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere a probelor administrate pe cauză sau aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității înfăptuirii actului de justiție.

Având în vedere circumstanțele evidențiate, instanța de recurs statuează că, garanțiile consacrate în art.6§1 din Convenție includ obligația instanțelor judecătorești naționale de a motiva cu suficientă claritate deciziile sale (H. c. Belgiei, §53, din 30.11.1987). O decizie motivată demonstrează părților că au fost cu adevărat auzite de către instanță în proces.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, soluția adoptată de către instanța de apel în privința inculpatului Țîței Andrei este contrară prevederilor legale, deoarece instanța de apel, judecând apelul procurorului nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în acesta, ci doar s-a limitat în motivarea soluției de menținere a sentinței, considerând că concluziile acesteia sunt întemeiate, însă a omis faptul că sentința conține divergențe și erori judiciare, prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece această instanță nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apelurile declarate, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către partea vătămată Țiței Galina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Țiței Andrei xxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **17 iulie 2020**.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico